

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 9P/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215200959
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Vörösová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2215200959.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O. S., J.. XX.XX.XXXX M. S. S., J.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: matka - H. S., J.. XX.XX.XXXX, G. V. XXX, XXX XX V., právne zastúpená: JUDr. Peter Bilkovič, advokát so sídlom Strojnícka 8, 827 01 Bratislava a otec - F.. S. S., J.. XX.XX.XXXX, G. S., W. I. X, právne zastúpený: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Špitálska 10, 811 08 Bratislava IČO: 36 836 460, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom pre čas pred rozvodom, takto

rozhodol:

Súd malol. O. J.. XX.XX.XXXX M. S.. S. J.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matke, ktorá je povinná ich zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu malol. O. po 200 eur mesačne a malol. S. po 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa, toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky, počnúc od 26.01.2015.

Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 26.01.2015 do 04.02.2016 na malol. O. je vo výške 928,70 eur a na malol. S. je vo výške 319,03 eur, ktorý dlh súd povoľuje otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd zastavuje konanie, čo do úpravy styku otca k malol. deťom.

Súd zaväzuje otca zaplatiť doplatok na znalečnej odmene vo výške 134,80 eur na účet Okresného súdu Dunajská Streda, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Matka malol. detí prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala 26.01.2015 na tunajší súd návrh o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom pre čas pred rozvodom s odôvodnením, že manželstvo s odporcom uzatvorila 23.10.2014 pre Obvodným 9P/4/2015

-2 -

úradom Šamorín. Z tohto manželského vzťahu sa narodili dve dcéry O. J.. XX.XX.XXXX a dcéra S. J.. XX.XX.XXXXX, ktoré vychováva matka na adrese V. Č.. XXX. Malol. deti žijú so svojou matkou v rodinnom dome u svojich rodičov, nakoľko odporca dňa 07.10.2014 opustil spoločnú domácnosť po vzájomných nezhodách s manželkou a jej rodičmi. T.č. matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na malol. deti, iný príjem nemá. Poukázala, že otec malol. detí je zamestnaný u Y. O. N..V..Q.., L. H. X, XXX XX G., jeho priemerný mesačný zárobok je okolo 1.600

eur. Matka vyčíslila mesačné odôvodnené výdavky na malol. O. v návrhu (čl. 1 v spise) na sumu až 423,50 eur a na malol. S. na sumu 355 eur mesačne, následne v priebehu konania mesačné výdavky na malol. detí znížila poukazujúc na zoznam a to výživné na mesiace september, október a november 2015, kde zahrnula medzi základné odôvodnené mesačné výdavky nasledovné: školské mesačné poplatky 7 eur, rodinné príspevky škôlka 15 eur, družina v škole 5 eur, rodinné príspevky škola 20 eur, krúžok v Šamoríne - ročný poplatok 10 eur, cestovné pre O. 5 eur, obedy pre obe malol. deti 42 eur vrátane pôžičky, dovolenka pre deti 50 eur, voda 56 eur, lieky 30 eur, prášok na pranie a aviváž 17 eur , cestovné k lekárovi 10 eur. Takto vyčíslila najdôležitejšie položky na mesiac september 2015 vo výške 267 eur. Na október 2015 na podobné položky vo výške 262,72 eur, na november 2015 s tým, že zarátala aj ošatenstvo na obe deti (čižmy, papuče, nejaký textil v hodnote 12 eur), vo výške 260,91 eur, matka vykázala poplatky za lieky bez cestovného (čl. 247 v spise) a to zvlášť na obe deti v jednotlivých mesiacoch od apríla do novembra 2015 v priemere na malol. O. 25,99 eur a na S. 30,12 eur mesačne. Matka žiadala aj úpravu styku otca k malol. deťom upraviť. Vzhľadom na to, že v priebehu tohto konania došlo k rozvodu manželstva rodičov malol. detí a to rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/20/2015-127 zo dňa 08.12.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť, čo do výrokov I; II; IV. a V. dňa 28.01.2016. Teda odvolanie bolo podané, čo do rozhodnutia o výške výživného, ktoré bolo určené súdom pre malol. deti. Preto súd čo do úpravy styku otca s malol. deťmi na návrh právneho zástupcu matky konanie zastavil. Rodičia sa vedeli dohodnúť, že naďalej malol. deti ostávajú aj pre čas pred rozvodom v osobnej starostlivosti matky, čo do výšky výživného sa rodičia nevedeli dohodnúť. Matka navrhla výživné na malol. O. vo výške 290 eur mesačne a na malol. S. 200 eur mesačne. Otec s návrhom nesúhlasil, žiadal aby súd určil výživné na malol. O. vo výške 150 eur a na malol. S. 100 eur s poukazom na to, že má záväzky ešte z manželského vzťahu, ktoré uhrádza, ide o úver vo výške 740 eur, 500 eur uhrádza na náklady s bývaním a na nájomné za trojizbový byt, ktorý si zriadil z dôvodu, aby si deti mohol zobrať k sebe a začal platiť výživné vo výške 170 eur a 120 eur, spolu 290 eur. Od septembra 2015 došlo k zníženiu jeho platu. Z priemerného mesačného zárobku z 1.689,66 eur sa mu znížil plat na sumu v priemere 1.175,83 eur, z tejto sumy ak vyplatí 500 eur z titulu nájmu a reži na bývanie, 290 eur z titulu výživného na dve deti, tak mu zostane suma 300 eur. Pritom uhrádza hypotekárny úver mesačne spolu 749 eur, pri ktorom mu údajne pomáhajú rodičia alebo iná forma občianskej výpomoci. Matka s návrhom nesúhlasila, poukázala, že jej terajší príjem je 260 eur z titulu rodičovského príspevku a z prídavkov na deti. S. navštevuje škôlku na štyri hodiny denne, ona sa nevie zamestnať, nakoľko musí sa starať o staršiu O. ktorá má zdravotné problémy, o čom predložila ja lekársku správu a ktorá t.č. navštevuje štvrtú triedu základnej školy.

9P/4/2015

-3 -

Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom pripojených listinných dôkazov a to sobášnym listom účastníkov konania, rodným listami malol. detí, potvrdením o poberaní rodičovského príspevku 203,20 eur, faktúrami, ktoré predstavujú mesačné výdavky ohľadne nájomného a reži na bývanie, potvrdením o výške príspevku na stravu 1,12 eur / denne na malol. O. zo školskej jedálne zo Základnej školy Rohovce, potvrdením o návšteve školy O. ohľadne platenia mesačného príspevku 4,50 eur, lekáorskými správami o zdravotnom stave malol. O. z 14.10.2013, 10.11.2014, písomnými vyjadreniami právnych zástupcov účastníkov konania, správami zo šetrenia výchovného prostredia malol. detí, ktoré boli vykonané kolíznou opatrovníčkou a to u matky tak aj u otca, zárobkovými výkazmi otca od apríla 2014 do februára 2015, daňovým priznaním otca za rok 2014, nariadením predbežného opatrenia, uznesením č.k. 9P/22/2015-84 zo dňa 15.04.2015, znaleckým posudkom vyhotoveným so znalcom Doc. PhDr. Ivanom Szabóm CSc. č. 15/2015 zo dňa 11.09.2015, uznesením o oslobodení od platenia súdnych poplatkov a preddavkov matke malol. dieťaťa, uznesením o priznaní znalečnej odmeny pre znalca , rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/20/2015-127 zo dňa 08.12.2015, zárobkovým výkazom otca z decembra 2015, zoznamom uhradeného výživného za obdobie od 31.01.2015 do 15.01.2016 spolu na obe deti v sume 3.020 eur (teda na jedno dieťa 1.510 eur), predloženým zoznamom mesačných výdavkov na obe deti za mesiac september až november 2015, poplatkami za lieky bez cestovného, uznesením Krajského súdu 25CoP/53/2015-122 zo dňa 09.12.2015, zo spisom 14P/53/2013 a ustálil nasledovný skutkový stav veci:

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine - rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine - plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti ne sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine - každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine - pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine - výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomeroch povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
9P/4/2015

-4 -

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine - ak rodičia malol. dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine - pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Predmetom konania je úprava práv a povinností rodičov k malol. deťom pre čas pred rozvodom . Vzhľadom na to, že otázka zverenia malol. detí do osobnej starostlivosti matky nie je sporná medzi rodičmi, preto súd ich aj ponechal v jej opatere pre čas pred rozvodom.

Sporná ostala pre rodičov otázka určenia výživného pre malol. deti.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Trvanie vyživovacej povinnosti preto nie je žiadnou časovou hranicou obmedzené. Za schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť sa pokladá schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinností rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pri tom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie, jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom dieťaťa. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti a možnosti a majetkové pomery, počet vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré

sú povinní poskytovať mu výživné a výšku a spôsob poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosť, pracovné skúsenosti a situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať

9P/4/2015

-5 -

dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku,. Z obsahu spisu nevyplýva a nie je ani preukázané prečo došlo k poklesu zárobku na strane otca. Preto súd vychádzal jednostranne z výhodnejšieho zárobku pri určení výšky výživného na malol. deti vzhľadom na to, že matka je nezamestnaná a je na predĺženej rodičovskej dovolenke.

V danom prípade súd má jednoznačne preukázané, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/20/2015-127 zo dňa 08.12.2015 právoplatné dňom 28.01.2016. V čase pojednávania 04.02.2016 rodičia malol. detí boli rozvedení, taktiež bolo určené, že pre ča po rozvoze deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, kde sa aj t.č. nachádzajú a taktiež bolo rozhodnuté právoplatne aj o úprave styku otca s malol. deťmi. Naďalej zostala problematická a rozporová otázka, čo do výšky výživného na malol. deti. Súd v čase keď začal pojednávať návrh o určenie práv a povinností rodičov k malol. deťom pre čas pred rozvodom (26.01.2015) otec mal vykázaný priemerný mesačný zárobok vo výške 1.689,66 eur. Po odchode zo spoločnej domácnosti (07.10.2014) sám začal dobrovoľne uhrádzať na malol. deti týždenne 50 eur (čl. 72 správa zo šetrenia výchovného prostredia malol. detí, ktorá bola vykonaná u matky, kde sa uvádza: „ otec malol. detí neprejavil veľký záujem, trávy s nimi málo času a na obe malol. deti posielal výživné v sume 50 eur týždenne“). Vzhľadom na túto skutočnosť došlo predbežne k úprave výživného. Otec platil po 50 eur mesačne na každé dieťa. Ďalej súd má vykázaný priemerný mesačný zárobok otca za rok 2014 vo výške 1.689,66 eur (čl. 91-92 v spise) došlo k zníženiu výživného až v septembri 2015 na sumu 1.175,80 eur, teda menej o 500 eur mesačne. Súd nemá preukázané z akého dôvodu došlo k podstatnému zníženiu priemerného platu odporcu na sumu 1.165,72 eur, kedy prestal vykonávať funkciu vedúceho. Preto súd ani nebral podstatný zreteľ na tento pokles najmä po tom, čo z tohto zníženého príjmu ešte dokáže uhrádzať úver tak, ako sám uviedol na pojednávaní 04.02.2016 vo výške 749 eur.

Vzhľadom na vek a zdravotné problémy staršieho dieťaťa súd určil sumu 220 eur, pričom súd pripočítal mieru osobnej starostlivosti zo strany matky, čo si vyžaduje aj väčšiu časovú náročnosť. Z lekárskej správy (čl. 35, 36, 37 v spise) súd zistil, že u O. je neurologický nález.

V prípade menšieho dieťaťa súd započítal pri určení výživného úmerne vyššiu osobnú starostlivosť zo strany matky, ktoré bolo treba kompenzovať výživným, berúc ohľad na rozdielnosť veku a potrieb detí. Pri zohľadnení všetkých týchto skutočností súd má za to, že výška výživného na staršie dieťa 220 eur pre čas do právoplatného rozvodu manželstva v prípade mladšieho dieťaťa v sume 150 eur pre čas do právoplatného rozvodu manželstva rodičov, postačuje na krytie odôvodnených potrieb detí. Súd zároveň určil aj zročné výživné za obdobie od podania návrhu 26.01.2015 až do právoplatného rozvodu manželstva rodičov malol. detí 28.01.2016. Podľa zoznamu (čl. 243 v spise) bolo vypočítané uhradené výživné za obdobie od 31.01.2015 do 15.01.2016 vo výške 3.020 eur (1.510 eur / 1 dieťa) súd vypočítal dlh otca za obdobie od 26.01.2015 (od podania návrhu) do 28.01.2016 (deň právoplatnosti rozvodu manželstva rodičov malol. detí) na malol. O. vo výške 1.130 eur (12x 220 eur = 2.640 eur - 1.510 eur = 1.130 eur) a na malol. S. vo výške 290 eur (12x 150 eur = 1.800 eur + 1.510 eur = 290 eur), ktorý dlh otcovi súd povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 50 eur, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1 / O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodovanie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods. 3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1/ O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2/ O.s.p.).